

చిన్న పరిశ్రమలు పెద్ద పనులు

పెద్ద నామరూజు సుఖాల

ఇంటికి చేరేటప్పటికి తొమ్మిదవ తోంది. హోలీ సెలవ ఫాక్రీకి. నేను వచ్చేటప్పటికి గుమ్మంలో. కాలుగాలిన పిల్లలా తిరుగుతున్న మనిషి కాస్తా గార్డెన్ కి వెళ్లిపోయారు. సామాన్ల పీ లోపల పెట్టుకుని మంచినీళ్లు తాగుతుంటే అవుడు లోపలికొచ్చారు నన్ను పలకరించడానికి. బొత్తిగా ఇంత చిన్న పిల్లలా ఎందుకు చేస్తారో!

“ఎలా జరిగింది ప్రయాణం? రైలు టైముకి చేరిందా?”

“రైలు ప్రయాణాలెలా జరుగుతాయో అలాగే

బాగా ప్లానింగ్ చేసుకోవాలో, ఎంత ధైర్యంగా ముందుకు సాగిపోవాలో, ఎంత గొప్పగా లేట్స్ టెక్నాలజీలని నేర్చుకోవాలో, హైటెక్ ప్రోడక్ట్స్ చేసి ఇంటర్నేషనల్ మార్కెట్లో ఎలా పోటీ చేయాలో వగైరా వగైరాలు. అక్కడ ప్రతీవాడూ మనల్ని పని సరిగ్గా చేయమని చెప్పేవాడే! ఇక చివరికి నా కొళ్లు మండిపోయి వెలిడిక్టరీ ఆవుతుండగా స్టేజెక్వీసి మైకు లాక్కుని నే చెప్పాల్సినవి చెప్పేశాను.”

“చేశావా! అనుకున్నంత పనీ! దిగిపోమ్మని అరవలేదా?”

అరుకాషుడు

జరిగింది. రైలు టైముకి చేరింది. మన కారే 20 నిమిషాలు లేటు. పార్కింగు లాట్ లో నన్ను ముప్పాళ్లు తినేశారు. ఒక్కసారి కూడా టైముకి కారు పంపరు! నే ఆటో మాట్టాడుకుంటుంటే అవ్వడొచ్చాడు.”

“నేనయితే నిన్ననే చెప్పేశాను రాజుకి- ఈవేళ ఎనిమిదింటి కల్లా స్టేషనుకెళ్లాలని. కాన్ఫరెన్సెలా అయింది? ఎవరు వచ్చారు?”

“ఇనాగరేషన్ కి ఢిల్లీ నుంచి చిదంబరంగారొచ్చారు. చాలా మంచి ముక్కలు చెప్పారు. ఇంక సెషన్స్ మామూలే.”

“మీ ఎంట్రప్రెన్యూర్స్ కి ప్రత్యేకం ఏమీ చెప్పలేదా?”

“ఎందుకు చెప్పలే! ఒక్కొక్క సెషన్లో ముగ్గు రీసి పెద్ద స్ట్రీకర్లు, ఆరుగురీసి పిల్ల స్ట్రీకర్లు రచ్చి మమ్మల్ని వాయిించేశారు. మేం ఎంత

“నే రెండు నిమిషాలకన్న మైకు ముందుం డనుగా!”

ప్రతివాడూ మాకు సలహాలు చెప్పారు! అసలు మన దేశంలో ఎవరైనా వాళ్ల పని వాళ్లు సక్రమంగా చేస్తున్నారా? బాంకులు సమయానికి సామ్మిస్తున్నాయా? పరిపాలకులు చెప్పినవి చేస్తున్నారా? సైంటిస్టులు మంచి టెక్నాలజీ లొండు తున్నారా? అవి మా చిన్నది చేసే కేకుల్లా వుంటాయి. మా కోసం ఇంత మంది నరకాసుర సైన్యం మెయింటెనెన్స్ ఎందుకు? మేం ఎంట్రప్రెన్యూర్స్ మా? సంఘ విద్రోహ శక్తులమా” అని చెరిగేశాను.

“గొప్ప పని చేశావు! మధ్యలో నా కేకుల సంగతెందుకు చెప్పాలి? ఎంతైనా అత్తవనిపించావు. అంతమందిలో నా పరువు తీసావు!” ఇంకేముంది మా చిన్నదాని అంటే వుట్టినప్ప

ట్టించి మేనకోడలు, నాలుగేళ్ల నుంచి కోడలు గారి అలక కార్యక్రమం మొదలైపోయింది.

“నా తల్లి. నువ్విక్కడే వున్నావా ఇంకా. నీ ఫ్రెండ్స్ వరూ రాలేదా భూతాల్లా వేషాలేసు కొని?”

“వస్తారే! అవ్వదు పడతాం నీ పని.”

“ఇంతకీ మీ కాన్ఫరెన్స్ పేరేమిటి?” తనడి గారు.

“ఎంపవర్ మెంట్ ఆఫ్ విమన్- 21st సెంచురీ- ఎ ప్రోడక్ట్స్!”

“తెలుగులో చెప్ప.”

“ఇరవయ్యోకట్ శతాబ్దంలో స్త్రీలకు స్వయం ప్రతిపత్తి- ఒక సమీక్ష- అనుకోండి. అయినా ఇది హైదరాబాద్ లో జరగలేదుగా. బొంబాయిలో జరిగింది. నాకు మరి మరాఠీ రాదు”

“ఫరవా లేదులే. ఎంపవర్ మెంట్ అంటే ఏవిటో అనుకుని కంగారు పడ్డా- ఎకనామిక్ అని ముందుండాలేమో. నా వుద్దేశంలో మిగతా వాటిలో మీరు బాగానే ఎంపవర్ అయినట్లున్నారు!”

“స్వామీ మనింట్లో కాదు మీరు చూడాల్సింది! ఒక్కసారి బయట ప్రపంచంలోకి తొంగిచూడండి. స్త్రీలు ఎన్ని రకాలుగా అన్యాయం అవుతున్నారో!”

“అవును సుమీ. కట్నాలూ లాంఛనాలూ అడిగేది మగవాళ్లే. పెళ్లిళ్ళ పేరు చెప్పి పట్టు చీరలు నగలు మీద ఇంకోళ్ల ఖర్చుతో హోదాలు పోయేదీ మగవాళ్లే. పెళ్లయిన వాళ్లని తెలిసీ మగవాళ్లని చుట్టూ తివ్వకునేది మగవాళ్లే. అత్తమామలకి తిండిపెట్టుకుండా మాడ్చేదీ మగవాళ్లే. మీ వాళ్లూ మా వాళ్ళూ అంటూ వేరు గీతలు గీసి హద్దు లేర్పరిచేదీ మగవాళ్లే!”

“ఇదిగో అనవసరపు విషయాల జోలికెళ్లకండి! నా కస్టలే ప్రయాణంతో తిక్కతిక్కగా వుంది.”

“భోజనాలకొస్తారా? అమ్మాయి నువ్వు స్నానం చేసారా!”

శృతి పెరిగినవుడల్లా మా అత్తగారు చక్రమ డ్డేయడం మా కలవాటే!

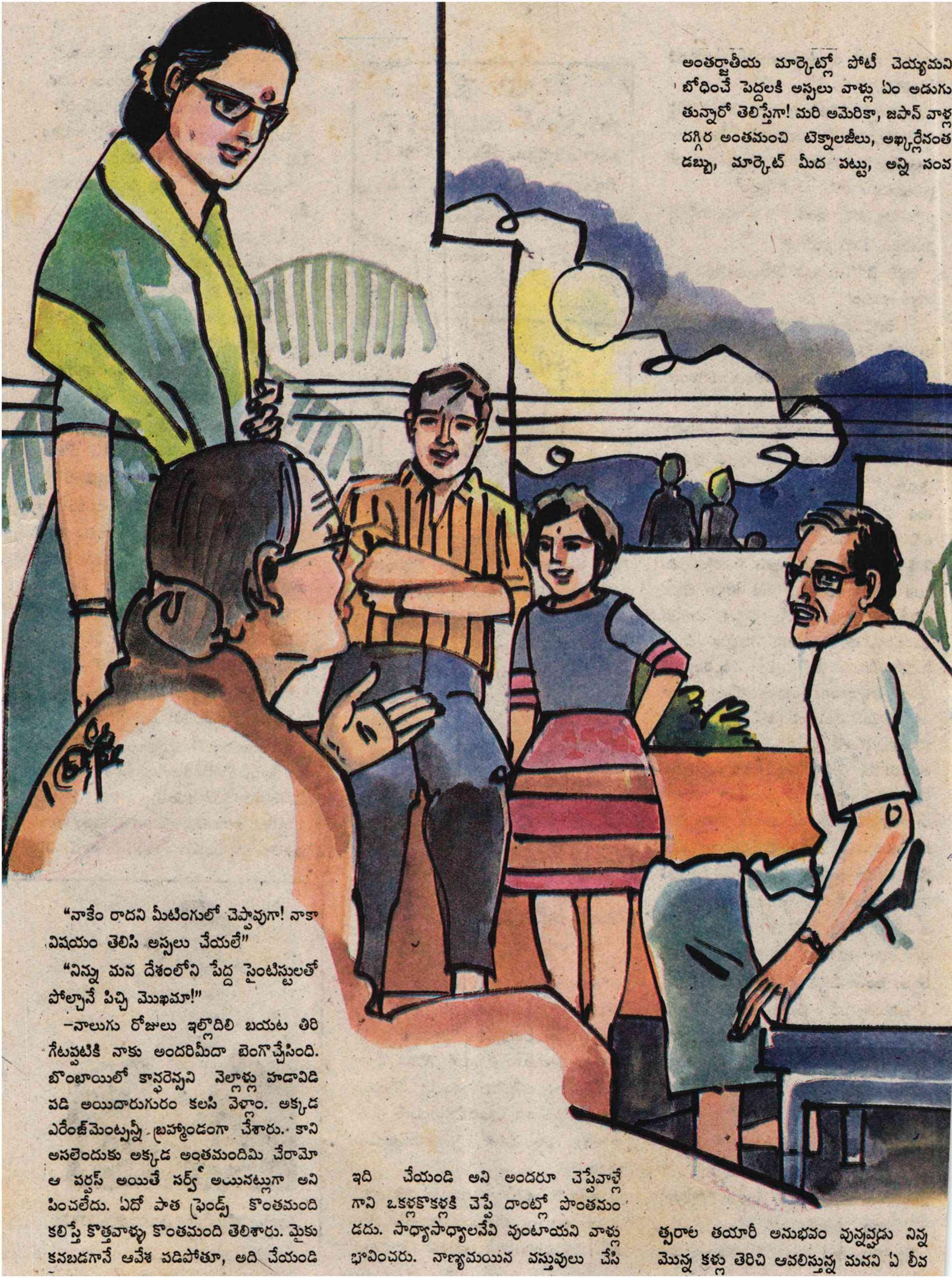
“అవ్వడే భోజనాలేవిటి? వంటనే చేసేదాన్నిగా”

“నువ్వు వాడితో వాదన తెవుల్చుకుని వచ్చి వంట చేసేటప్పటికి నాకు నీరసం రాదూ.”

“కాదే! నువ్వొస్తే మళ్లీ రానీయవని ఎనిమిదింటికే బామ్మ చేసేసింది” చిన్నది రహస్యం చెప్పేసింది.

“పోనీ నువ్వు సాయం చెయ్యకపోయావా?”

అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో పోటీ చెయ్యమని బోధించే పెద్దలకి అస్సలు వాళ్లు ఏం అడుగు తున్నారో తెలిస్తేగా! మరి అమెరికా, జపాన్ వాళ్ల దగ్గర అంతమంచి టెక్నాలజీలు, అఖ్యారీనంత డబ్బు, మార్కెట్ మీద పట్టు, అన్ని సవ

“నాకేం రాదని మీటింగులో చెప్పావుగా! నాకా విషయం తెలిసి అస్సలు చేయలే”

“నిన్ను మన దేశంలోని పేద్ద సైంటిస్టులతో పోల్చానే పిచ్చి మొఖమా!”

—నాలుగు రోజులు ఇల్లోదిలి బయట తిరి గేటప్పటికి నాకు అందరిమీదా బెంగొచ్చేసింది. బొంబాయిలో కాన్ఫరెన్సుని నెల్లాళ్లు హడావిడి పడి అయిదారుగురం కలసి వెళ్లాం. అక్కడ ఎర్రేంజ్మెంట్లన్నీ బ్రహ్మాండంగా చేశారు. కాని అసలెందుకు అక్కడ అంతమందిమి చేరామో ఆ వర్క్స్ అయితే సర్వ్ అయినట్లుగా అని పించలేదు. ఏదో పాత ఫ్రెండ్స్ కొంతమంది కలిస్తే కొత్తవాళ్ళు కొంతమంది తెలిశారు. మైకు కనబడగానే ఆవేశ పడిపోతూ, అది చేయండి

ఇది చేయండి అని అందరూ చెప్పేవాళ్లే గాని ఒకళ్లకొకళ్లకి చెప్పే దాంట్లో పొంతమండదు. సాధ్యసాధ్యాలనేవి వుంటాయని వాళ్లు భావించరు. నాణ్యమయిన వస్తువులు చేసి

త్వరాల తయారీ అనుభవం వున్నప్పుడు నిన్న మొన్న కళ్లు తెరిచి ఆవలిస్తున్న మనని ఏ లీవ

రుందని పోటీ చెయ్యమంటారు? గారెలొండే వేలుతోనా?

మధ్యస్థం భోజనాల దగ్గర చెప్పా! “మళ్ళీ నే చెప్పలేదనకండి. సాయంత్రం ప్రోగ్రాములు పెట్టుకోకండి. తెలుసుగా మిమ్మల్ని బయటకే భవనియ్యవని? హోలీ సాయంత్రం!”

“అమ్మా నువ్వు ఇంక పాత రూల్స్ మర్చిపో. మగపిల్లల కేవల భయం!”

చిన్నది చెప్తోంది ‘ఆడ రౌడీలుంటారని అత్తయ్యకి భయం’

నే రెండ్రోజులు లేకపోయేటప్పటికి దీనికి వాగుడెక్కువయిపోయింది.

“నువ్వు లేవని ఎవ్వరూ బెంగిట్టుకోకుండా నన్నమాట”

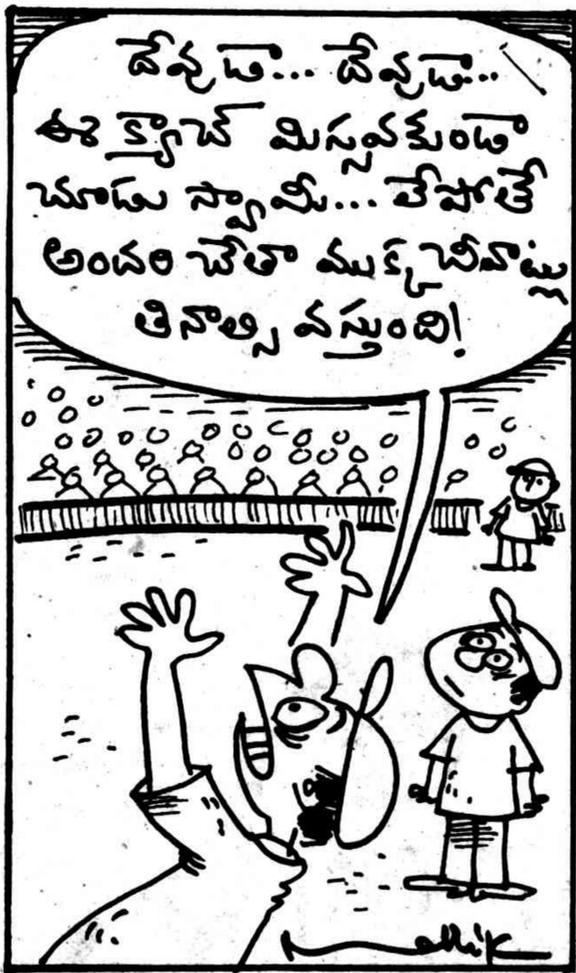
నానా కష్టాలూ పడి పిల్లలెవర్నీ బయటికి వెళ్లకుండా అవగలిగాను గానీ తర్వాత వాళ్లనేం చెయ్యాలో ఎలా భరించాలో తల్చుకుంటేనే మరి పోతోంది. ఇంతలోకే అసలే కోతి, ఆపై కల్లు తాగిందన్నట్లు మా ఇంటి వెనకాల పెద్ద చవ్వుతో ట్రాన్స్ఫార్మరు పేలిపోయింది. ఇంక ఇవ్వుట్లో కరెంట్ వచ్చే ఆశ కూడా లేదు. కరెంట్ పోనుకీ ఫోన్ చేస్తే ఎవ్వరూ ఎంగేజే. ఇక ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్లు నెమ్మదిగా డాబా మీదకి చేరుకున్నాం. డాబా ఎక్కినప్పుడల్లా గట్టిగా ఎక్రయించుకుంటా— రోజూ డాబా ఎక్కి వాకింగ్ చేయాలని. కానీ మళ్ళీ కరెంట్ పోయిన రోజునే డాబా ఎక్కేది. హోలీ చందమామ మంచి హుషారుగా వున్నాడు. వూరంతా కరెంట్ పోయిందేమో అందరి డాబాలూ కళకళ్యాడుతున్నాయి. డాబా ఎక్కు గానే అక్కడున్న మడత మంచం నాదనుకు నేశాను. మా అత్తగారి వడియాల కుర్చీపీట ఎవ్వరూ డాబా మీదే వుంటుంది. సరే ఈయన ఓ చోట కూచోగా ఇన్వేళ్లలో నేనే ఒక్కసారి చూడలేదు. ఎవ్వరూ తిరుగుతూనే వుంటారు. పిల్లలు అంతా పిట్టగోడ మీద వాలారు.

“అత్తయ్యా ఏవీ తోచట్టేదు. ఓ పాట పాడు!”

“అడిగేదానికి సిగ్గుందా? మీ అమ్మ ఎంతో శ్రద్ధగా తొమ్మిదేళ్లు సంగీతం నేర్పించింది. ఓ పెళ్లన్నా పాడవు— పేరంటవన్నా పాడవు. పైగా నేను పాడాలి.”

“కాదు. ఇలాంటి వాతావరణంలో బాసెం వట్టిసుకుని కృతులు పాడితే బాగుండవు. మరి నీకు బాగా గాలి పాటలు వచ్చని చెప్తావుగా! అనే ఇవ్వడు బాగుంటాయి”

“నాకివ్వడు పాడే ఓపిక లేదు గానీ అందరం

కలిసి తలా ఒక జోకైనా, కథైనా చెప్పకుండాం”

“ఒకే కథ తలా కొంచెం చెప్తాం. చివరికెక్కడ తేల్తుందో” మా పెద్దాడన్నాడు.

“సరే! కాని నేను చివరికి చెప్తా బాబూ”

“చివరికి కథ చెప్పినా కూడా నీదే ఆఖరి మాటన్న మాట. సరే కానీ, ముందు బామ్మ”

“ఏం కథ చెప్పేదిరా? రాజుల కథా? రైతుల కథా? దెయ్యాల కథా? దేవుళ్ళ కథా?”

“అన్నీ కలిపి టి.వి. కథ చెప్తుంది. మీ పని ఎంచక్కా మొదలు పెట్టటమేగా! ముగింపు చెప్పటం కష్టం గానీ మొదలు పెట్టడం ఎంతసేపు! మీకు నచ్చింది ఏదైనా సరే”

“అనగా అనగా ఒక వూళ్లో ఒక అక్క ఇద్దరు తమ్ముళ్లు వుండేవారుట”

“మరి వాళ్ల అమ్మా నాన్న?”

“అలా అడ్డం వడకూడదు. నాకు ఆలోచన సాగదు. ఈ కథ మొదలెట్టేసరికి వాళ్లు లేరు కాబట్టి లేనట్టే లెక్క. వాళ్లకేమో వాళ్ల వూళ్లో బోలేడు పాలాలూ, తోటలూ, గొడ్డూ వున్నాయిట. వాళ్ల అక్కేమో తమ్ముళ్ల కోసమని పెళ్లి చేసుకోకుండా వుండిపోయింది.”

“అక్క పెళ్లి చేసుకోకపోతే తమ్ముళ్లకేవలీ లాభం?”

“మధ్యలో అడ్డాపై చెప్పనన్నానా! సరే అవ్వడే వయిందిటా. ఆ అమ్మాయి పాలాలన్నీ కౌలు కిచ్చేసి తమ్ముళ్లనిద్దరినీ తీసుకుని చెన్నాపట్నం

వెళ్లి పోయిందిట వాళ్లని చదివించేందుకు.”

“మనవాళ్లు చెన్నాపట్నం వెళ్లడం ఎవ్వడో మానేశారే. హైదరాబాద్ ను. బాగుంటుంది”

“సరే హైదరాబాద్ వచ్చి నల్లకుంటలో కావరం పెట్టి పిల్లల్ని ఇంటర్లో చేర్చిందట.”

“అవుడు నాన్నా నువ్వు వుండేవారక్కడేనా?”

“మేం చిక్కడపల్లిలో వుండేవాళ్లం రా! చ గాడిద నన్నే మార్చేశావు. ఇంక నే చెప్పను పో”

“స్టేజీ! ఇంకొక్క రెండు ముక్కలు చెప్పవే?”

“అవటావీ! పాపం ఆ అమ్మాయి నానా కష్టాలు పడి చదివించిందిట.”

“కష్టాలెందుకు పడడం! డబ్బుందన్నావుగా”

“డబ్బుంటే సరిపోతుందా? మరి వాళ్లకి కోచింగిస్టించాలా? మళ్ళీ దానికోసం సీట్ వేస్తేందుకు ట్యూషన్ పెట్టించాలా! రోజల్లా కాసుకునుండాలా! ఇలాంటి కష్టాలన్నమాట”

“బామ్మా నన్ను చెప్పనీరువే. దీపకింటికెళ్ల చ్చంది అమ్మ”- మా పవన్ సాయంత్రం నించీ ఎటూ తిరక్కపోడం మూలాన అప్పడే కాళ్లు వావులు చూపిస్తున్నాయి. వాడు మొదలెట్టాడు.

“వాళ్ల అక్క అంత కష్టపడి అంత శ్రద్ధగా చదివించింది కదా! అందుకని ఇద్దరికీ ఐ.ఐ.టి మద్రాసులో కెమికల్ ఇంజనీరింగులో సీట్స్ వచ్చాయిట. మన అమ్మ కూడా అలా కష్టపడుంటే మనకూడా ఐ.ఐ.టిలో సీట్ వచ్చే వన్నమాట.

ఒకే బ్రాంచయితే వున్నకాలు కలిసాస్తాయని ఒకే బ్రాంచలో చేరమందిట. వీళ్లకి ప్రత్యేకంగా ఏ ఐడియాలేకపోవడంతో వాళ్లక్క చెప్పినట్టే విన్నారట. ఇంక తమ్ముళ్లక్కడ లేనవ్వడు తాను మాత్రం ఇక్కడెందుకని అవిడ వాళ్లూరు వెళ్లి

సుబ్బరామిరెడ్డి ముందుచూపు

పోయి మళ్ళీ పాలాలవీ చూసుకోవడంలో బిజీ అయిపోయింది. వీళ్ళేమో బి.టి.ఎం అయిపోయాక అమెరికా వెళ్లి అక్కడ ఎమ్.ఎస్ పాసయి పి.హెచ్.డి చేసి పేద కంపెనీలో పేద వుద్యోగాలు చేస్తూ హాయిగా వుండిపోయారుట. ఇంక కథ కంచికి..."

"ఏందిరా? నువ్వెవడివిరా కథ కంచికి, బెనారస్ కి పంపేదానికి? ఆ పని అంటే చేయాలే. ఇంకా నల్లరమున్నాము. నే చెప్తా అసలు కథ!" మా చిన్నాడి తోక ఆలీ మొదలెట్టాడు.

"అక్కడ వాళ్ళు మాంచి జబర్దస్ట కంపెనీలల్ల కొలువు చేస్తున్నారంటే గదా! మమ్మ రిసెర్చి చేసినట్లు. వాన పేపర్లు పేటెంట్లు చేసుకుని పైసలకి పైసలూ, ఇజ్జత్ కి ఇజ్జత్ కు మాయింఛు కొని మంచిగున్నారట. ఇంత మధ్యలో వీళ్ళిద్దరికీ మాంచి హైదరాబాద్ పోరీలతో నిక్కాలయి నంట. రెండు పిల్లలు వుట్టినయ్యంట!"

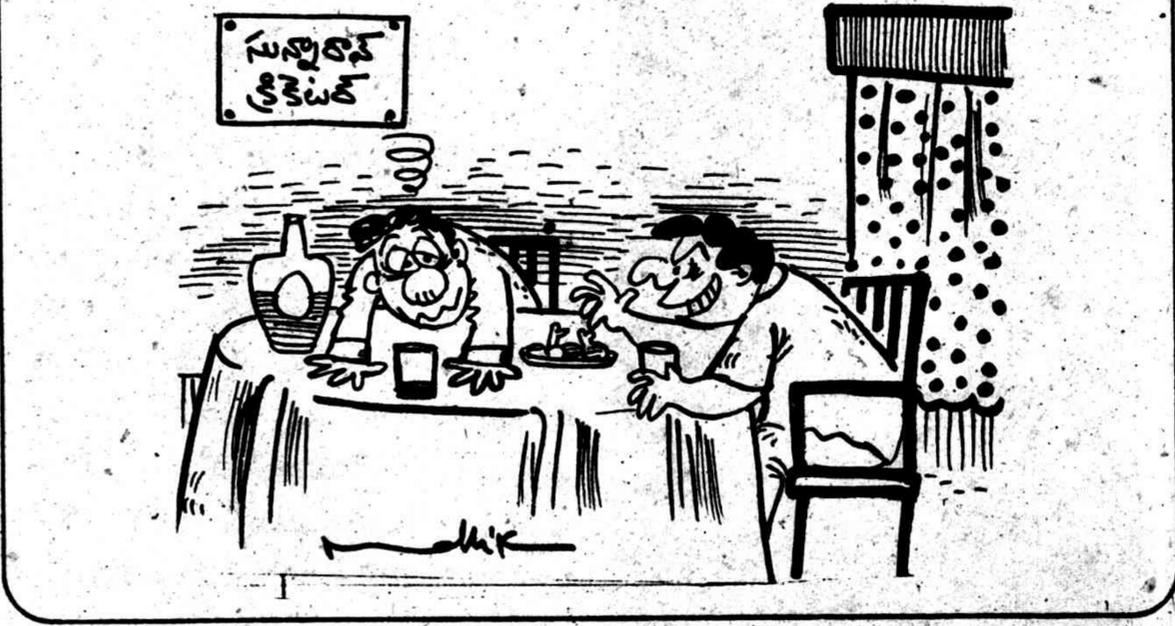
"నాయినా ఆలీ నీకు తెలుగు రాకపోతే హిందీలోనో, ఇంగ్లీషులోనో అమోరించు. కాని తెలుగుని ఇంకా ఖాసీ చెయ్యకు ఇద్దరేసి పిల్లలు వుట్టారని చెప్తా"

"అట్లనే అనుకొందాంటే! ఒక వంద మైళ్ల దూరంలో ఎవరిళ్ల వాళ్ళుంటూ ఈదీలక్కలు సుకుని మజా చేసుకునే వారంట. రెండు మూడు సంవత్సరాలకి ఇక్కడికొచ్చి వాళ్ళక్కను అత్త మామలను చూసి పొయ్యేటోళ్ళంట. కానీ పేర్లు లేకుంటే భాగ లేదాంటే. వాళ్ల అన్నదమ్ముల పేర్లు రామ్ బిర్ శ్యాం, ఆళ్ల పెళ్లాల పేర్లు సీతా బిర్ గీతా."

"సరే నడిపించు నాయినా మనోహన దేశాయి నీ కథని ముందుకు!"

స్వయంకృషితో పైకి వచ్చిన అతికొద్దిమంది ఆంధ్రులలో ప్రముఖంగా చెప్తకోదగిన టి.సుబ్బ రామిరెడ్డి ఏం చేసినా తనదైన శైలిలో వెర్రిటేగా చేస్తారు. సినీమా గ్లామరుని ప్రక్కన పెడితే రాజకీయాలలోకి వెళ్ళిన తరువాత ఆయన ఇచ్చే పార్టీలు విషయానికొస్తే ఈ మధ్యే 150 మంది ఎం.పి.లకి కనీసినీ ఎరుగని రీతిలో పెద్ద పార్టీ ఇచ్చారు. ఇది కాకుండా ఆ ముందురోజే హ్యూమన్ రైట్స్ కమీషన్ డైరెక్టరు జనరల్ డి.ఆర్.కార్తికేయన్, కేబినెట్ సెక్రటరీ ప్రభాత్ కు మార్ లాంటి 50 మంది ఢిల్లీ బ్యూరోక్రాట్ లకి ఇచ్చిన మరో పెద్ద పార్టీ ఆయన రాజకీయ చాతుర్యానికి ఓ మచ్చాతునక మాత్రమే.

ఇక్కడ కూడా త్వరగా డొట్టాపోయావా!

"అన్ని మంచిగుంటే ఆడోళ్ల దిమాక్ ల తొల్లి ఘురు అయితది కద. ఇంక రోజూ సీత, గీత పరేషాన్ చేసేటోళ్ళు. ఏమున్నదిక్కడ. పైసలు బంగాలు కార్లుంటే చాలా. మనమిక్కడ మంచి గున్నమని ఎవరు చూడాలే? ఎవరు మెచ్చాలే? వూరు పేరు లేనోళ్లలెక్క బతుకుతున్నం. ఒక ఇజ్జత్ లేదు, ఫలానోళ్లమని పలకరించేటోళ్ళు లేరు. ఏం బతుకిది! మనం హైదరాబాద్ పోయి ఏదన్నా దంధా ఘురు చేసుకుంటే పది మందిల తలెత్తుకు బతకొచ్చు. దీదీని కూడా పిల్చుకోవచ్చు. అంతగా మనకి చేత గాకుంటే మళ్ళీ ఈడికి రావచ్చు. మన్ని కాదనేటోళ్లవరి క్కడ? ఇట్ల వాళ్ల ఆడోళ్ళు అనంగ అనంగ, వీళ్ళు వినంగ వినంగ మనదేశం పోతే మంచి గనే వుండేటట్లుండేనని అనిపిచ్చుడు ఘురూ అయిందిట"

ఇంతలోకీ మా ఆయన ఇంటి యజమాన నిపించుకున్నారు. ఎవరి పర్మిషనూ తీసుకోకుండానే తన కథ మొదలుపెట్టేశారు.

"వాళ్ళిద్దరూ మంచి పేటెంట్లు వీ కూడా చేశారని చెప్తకున్నాం కదా! ఒక ప్రాదక్టుకి టెక్నాలజీ రెడీగా వుంది. ఇండియా కొచ్చి మొదలు పెడితే బాగుంటుందని తోచిందిట. అది ప్రపంచం మొత్తంలో ఇద్దరో ముగ్గురో చేస్తున్నారుట. రెండు మూడు కోట్లకన్నా అవదు. అందులో చంద్రబాబు గారు రమ్మని మరీ మరీ పిలుస్తున్నారు. వెళ్దామా అని సీరియస్ గా ఆలోచించడం మొదలుపెట్టారుట."

"విడ్చినట్లుంది! మనిద్దరం కథలు మొదలు పెడితే ఎవ్వడూ ఇక్కడికి వచ్చేస్తాయి. చక్కగా చల్లగా సాగేవాళ్ల సంసారంలో ఇవ్వాడి అఘాతం

ఎందుకు చెప్తంది!"

"నీ టర్న్ వచ్చినపుడు నువ్వు దయ్యాలని ఇంట్రడ్యూస్ చేద్దవుగానిలే! నన్నావకు. అయినా ఎవరిష్టం వచ్చినట్లు వాళ్ళు కథ చెప్పాచ్చని మొదలుపెట్టి నాదాకా వచ్చాక నీ రూల్స్ టి? నన్నేమయినా గుత్తకు తీసుకున్నావా?"

"కాదు అచ్చంగా తీసుకున్నాను. సరే చెప్తకోండి. ఈ కథా కార్యక్రమానికి నేనే చైర్ పర్సన్ అని మర్చిపోకండి."

"నువ్వీలాటి వాటికి చైర్ పర్సనవాలిందే! అవుడేమో రామ్ శ్యామ్ కలిసి ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారుచేసుకొని ఇండియా వచ్చి ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టారుట. ఇండియాలో దీని రామె టీరియల్ ముఖ్యమయినది తయారు చేసే కంపెనీ ఒక్కటే వుందిట. అది బరోడాలో వుందిట. వీళ్ళు అక్కడికి వెళ్లి నాలుగైదు సార్లు డిస్కస్ చేసి మొత్తం రామె టీరియల్ ఇబ్బంది లేకుండా ఎగ్జిమెంటయిపోయారుట. ఆ కంపెనీ ఎమ్.డి కూడా వీళ్లలాగానే కుర్రాడు. చాలా చదువుకున్నావాడుట. పైగా పేద బిజినెస్ హౌస్ కి చెందిన వాళ్ళు. వాళ్లని కొన్ని వందల కోట్ల మీద వ్యాపారాలు. రెండు మూడు సార్లు ఇండియా అమెరికాల మధ్య ట్రిప్ లు కొట్టి ఆర్జెల్ లో రెండు కుటుంబాలూ జూబిలీ హిల్స్ లో కాపరాలు పెట్టాయిట. వీళ్ళు ఎన్.ఆర్.ఐలు కాబట్టి పనులన్నీ అవే లెవల్ లో అయిపోయాయట. వీళ్ళింటికే ఆఫీసర్లొచ్చి పనులు చేసి పెట్టారట. డిస్టర్బెన్స్ చాలు. రక రకాల బాంకులు రకరకాల లోన్లు ఇచ్చారుట. వీళ్ళిద్దరివీ చెరో పాతిక లక్షలు, మార్జిన్ మనీగా

సిమాన్ పైత్యం

తెలుగులో అవకాశాలు తగ్గేసరికి తమిళంలో రెచ్చిపోయి చూపించేసరికి హిట్టు మీద హిట్టు కొట్టేసింది సిమాన్. దాంతో ఇక తెలుగు నిర్మాతలూ, దర్శకులూ సిమాన్ చుట్టూ తిరుగుతుండడంతో పైత్యం తలకెక్కి సవాలక్ష కండిషన్లు పెడుతోందట. అయినా ఆ మాత్రం చూపించగలే తేలుగు హీరోయిన్లు లేకనా మనవాళ్లు సిమాన్ చుట్టూ తిరిగేదీ! మన బంగారం మంచిదైతే ఇక చెప్పాల్సిందేముంది.

పెట్టి పూర్ణో పాలాలూ భూములూ తనఖా పెట్టేటప్పటికి చక్కటి యూనిట్ వటుంచెర్వులో వెలిసిందిట. ముఖ్యమంత్రి గారి స్వహస్తాలతో ప్రాడక్షన్ మొదలు పెట్టించారుట."

"అన్నీ తమదేనటండి. మరి నన్నూ చెప్పని వ్వండి"- పనిపిల్ల అడ్డం వడింది.

"నువ్వు ఇక్కడే వున్నావా నా తల్లీ! సినిమా కథలోకి దింపేయకు"

"అవుడైతే మరి మంచిది కదండీ. సినిమా తీసేయచ్చు. మరండీ అవుడేమో ఆరవ్వగారు కూడా ఈ వూరొచ్చేశారంటండీ. ఆళ్ల కంపెనీకేమో అవ్వగారి పేరు పెట్టారంటండీ. పేద్ర ప్లాక్టరీ వుంటాది కదండీ. రెండు గేట్లుంటాయి కదండీ. ఆ రెండు గేట్లకీ ఎదురుగా మధ్యలో గుండ్రంగా లైను తోటకూ రేస్తారు కదండీ. ఆటి మధ్యలో గడ్డిమీద ఆ అమ్మగారిది నడుం వరకూ కన్వించేలాగా ఒక తెల్లటి రాయి విగ్రహం చేయించారటండీ. దాని మీదో మంటవం కట్టి రోజూ ఆ అన్నదమ్ములిద్దరూ హారతిచ్చి దణ్ణం వెట్టుకుని లోపలి కెళ్లేవారటండీ"

"ఛ నోరూయ్! అవన్నీ చచ్చిపోతే చెయ్యాలి. నువ్వు కిందకెళ్లి ఫ్రీజ్లో ద్రాక్ష వళ్లున్నాయి వట్లా"

"నాకు భయవండీ! నానెల్లను"

"నాపేరు తల్చుకుంటూ వెళ్లు. ఏం భయం వుండదు"

"కుంచెమీనా చెప్పనీలేదు" గొణుక్కుంటూ వెళ్లింది కిందకి.

ఇంక మావాడు మొదలుపెట్టాడను వాడు

కథ మొదలెట్టాడంటే అన్నీ కష్టాలే. అస్తమానం నాతో తిరుగుతుంటాడేమో వాడికి సమస్యలు తప్ప ఇంకేమీ కనవడవు.

"అలా మొదలైన ఫాక్టరీ సంవత్సరం తిరిగే సరికి చక్కగా లైన్లో పడింది. మనకన్నా బీదా బిక్కి దేశాల్లుంచి పెద్ద పెద్ద ఆర్డర్లు రావడం మొదలుపెట్టాయి. ప్రపంచం మొత్తం డిస్ట్రిబ్యూషన్ రైట్స్ ఒక అమెరికన్ కంపెనీ తీసుకుంది. ఇలా అంతా వూలవడవలో విహారంలా సాగుతుండగా రామెటేరియల్స్ రావడం ఆలస్యం అవడం మొదలెట్టిందిట. అనుకోవంతగా రేటు పెరిగిందిట. అయినా ఫరవాలేదు. బయట మంచి కొనుక్కుంటే అప్పులు గిట్టబాటవదు.

హాత్తెంపి... నా వంటకొ వంటకం పెట్టానారు!!... మీరు మహా ఆస్ట్రోనావులే ఒకటై రెండు రన్స్ చేస్తూ... నోర్నూస్సుని తిన్నంపి!...

అని ఆర్జెల్లకి సరివడా మెటేరియల్ స్టాకుంచు కుంటే ఈ సమస్యలుండవని బాంకుల వాళ్ల నొప్పించి బోల్డు అవ్వ చేసి ఇంక తదువుకోనక్కర్లేకుండా చాలా రామెటేరియల్ తెప్పించి స్టాకు చేసుకున్నారుట. కానీ అదేని శావమో మొదటి బాన్ కలవగానే ప్రెసిపిటేట్ అయిపోవడం మొదలుపెట్టిందిట. ఎన్ని విధాలుగా మార్చి చేసినా ప్రోడక్ట్ బయటకొచ్చేది కాదట. ఒకవేళ వచ్చినా ఈల్డ్ తక్కువ కలర్ డెవలప్ అయేదిట. వీళ్లు ఖంగారు పడుతూ బరోడా పరిగెత్తారుట. మేం స్పెసిఫికేషన్ ప్రకారమే పంపాం. మీరు ప్రోసెస్ చెక్ చేసుకోండన్నారుట. తెలిసిన అన్ని లాబ్లీకీ వరుగులు పెట్టారుట. ఎన్ని ఎనాలిసిస్లు చేసినా రెండుసార్లు అమెరికా వెళ్ళొచ్చినా పని కాలేదుట. ఇలా చూస్తుండగానే ఇంకో ఏదాది గడిచిపోయిందిట. ఈలోగా బాంకుల వాళ్లవి, కష్టమర్చివి, డిస్ట్రిబ్యూటరువి, ఆఫీసర్లవి చుట్టాలవి, ఆవులవి, భార్యలవి అన్ని వలకరింపులు, మర్యాదల పర్వంలోంచి దెవ్వుల పర్వంలోకి వడిపోయాయిట.

"ఛ! ఎంత పని చేశావురా! నాన్న చక్కగా మంచి టెక్నాలజీతో ఫాక్టరీ పెట్టారని కథందిస్తే నువ్వు వాళ్లకి ఎన్ని కష్టాలు పెట్టావురా! ఎంత సినికీవిరా నువ్వు. ఇంక నన్నేం చెప్పమంటావు ఇంత ఛండాలంగా తయారయ్యాక. పోవీ వీళ్లు బరోడావాడి మీద కేసు పెట్టారందా మనుకుంటే అంత కన్నా ట్రాజెడీ వుండదు. ఉండొక్క నిమిషం. అయినా మీ ఆవిడ ఇంకా చెప్తేదుగా! నువ్వు చెప్తేవే మళ్ళీ చాన్సివ్వలేదంటావు!"

"నాకేం రాదుగా! నేనెందుకు చెప్పాలి? నువ్వే చెప్తాకో. నీకన్నీ వచ్చుగా! పాపం మంచివాడు కదావి ఎవ్వడూ తన్ని ఏదో ఒకటి అనడమే"

"అమ్మా తల్లీ! వాడు నీకు మొగుడు మాత్రమే. మాకేవీ కాదు. సరేనా! ఎవరికి తప్పినా నాకు తప్పదుగా. ఏదో అక్కడ మాటవరసకి అన్నానే అమ్మా అంటే నినిపించుకోకుండా రోజంతా అలకడమే ముగ్గులేయడం లేదు."

"నువ్వే వేసుకో!"

"అలా రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ వ్యవహారాలు చిక్కుముళ్లు వడ్డం మొదలెట్టాయి. అన్ని వక్కల్నించి ముంచుకొచ్చేటప్పటికి ఆ అర్బుకులు తట్టుకోలేకపోయేవారు. అప్పటి వరకు వాళ్లు జీవితంలో వగలే వెన్నెలా అని బతికి నవాళ్లాయె. సమస్యలనేవి ఇలా వుండగలవని వాళ్లకి పూహల్లో కూడా తెలియదు మరి.

30-4-99 * ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక

ఎన్ని ఫోన్లు చేసినా, లెటర్స్ వ్రాసినా, ఫాక్స్లు వంపినా బరోడా వాడి దగ్గర్నుంచి రెస్పాన్స్ లేదు. కవీసం ఈ మిగిలిన మెటీరియల్ని తీసుకొని కొత్త దానితో రిప్లేస్ చేస్తారేమోనని దింపుడు కళ్లెం ఆశతో వాళ్ల ప్రాడక్షన్లను జనీరు శ్రీరాఘవని వంపారు. మూడురోజులు పోయాక ఒక ఫోన్ కార్ వచ్చిందని దగ్గర్నుంచి.

'మెటీరియల్ రిప్లేస్ చేయడం వీలవదంటున్నారంది. నిన్న సాయంత్రం ఇక్కడ కంపెనీ క్లబ్బుకెడితే వాళ్ల చీఫ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ కలిశారు. వాళ్ల వైర్లెస్లో ఏదో దూరపు బంధుత్వం కూడా వున్నట్టుంది. మనం ఒప్పుకుంటే మొత్తం ఎసెట్స్ లయబిలిటీస్ టేకోవరుకి ప్రయత్నిస్తానంటున్నాడు. తనకి ఐదు లక్షలు ఇవ్వాలిట. ఈ మార్గం ఫరవాలేదనుకుంటే నేనిక్కడ ఇంకో రెండ్రోజులుండి విషయం అవగాహన చేసుకుని వస్తాను. ఏమంటారు?' విషయం కనుక్కు రమ్మని వీళ్ల సమాధానం.

పైకెంత కబుర్లు చెప్పినా ఎన్ని బీరాలు పోయినా ఆ ఫోన్ కార్ వీళ్లకి క్లింట్ను బాంక్యెటుకి ఇన్వెస్ట్మెంట్ వంపినంత సంతోషాన్ని కలగజేసింది. రెండు రోజుల్లో ఆతమ మొత్తం ప్రపోజర్ డాక్యుమెంటేషన్తో సహా వచ్చేశాడు. వాళ్ల సి.ఎ.ఓ. కృష్ణా ఒబెరాయ్లో విడిది చేశారు. వీళ్ల కంపెనీ లాయరుతో రెండు రోజులు అక్కడ కూచుని అన్నీ తేల్చుకునే సరికి వీళ్లకి మిగిలిందేవిటయ్యా అంటే, వీళ్లు పెట్టిన

ముదురుతున్న ప్రకాష్ రాజ్

కొత్తగా సినిమా తీసే నిర్మాతలూ, చాలా కాలం నుంచి ఇండస్ట్రీలో వున్నా హిట్లు లేని నిర్మాతలూ తమ సినిమాల కోసం పెద్ద హీరోల జోలికి వెళ్లలేరు కనుక ప్రకాష్ రాజ్ లాంటి వాళ్లని కొద్దిగా అడ్వాన్స్ ఇచ్చి బుక్ చేసుకుంటే, తీరా సినిమా మొదలెట్టే సమయానికి డేట్లు కుదరడం లేదని ఇంకో రెండో, మూడో ఇన్స్ట్రక్షన్ చేయడానికి చూస్తాననీ ముదురు సమాధానాలు చెప్పవట్టుగా తెలిసింది.

పెట్టుబడి సగం తిరిగి ఇచ్చేటట్లు, వీళ్లు సెక్యూరిటీగా ఇచ్చిన పొలాలు వీళ్లకే ఇచ్చేసేటట్లు అన్ని ఎగ్రిమెంట్స్ బరోడా కంపెనీకి ట్రాన్స్ఫర్ చేసేటట్లు, వర్కర్లనందరినీ కంటిన్యూ చేసేటట్లు వగైరా వగైరా చిన్నచిత్తకా డిటైల్స్తో సహా అన్నీ మాట్లాడుకోవడం అయిపోయింది.

ఇంక దొరికిందే అవకాశం వదులుకోకూడదు. బతుకు జీవుడా అనుకుని వెంటవెంటనే వ్యవహారాలన్నీ చక్కపెట్టుకుని, వాళ్లక్కగారికి

కాయితాలిచ్చేసి వూరికి వంపేసి వెక్స్ విమానం ఎక్కేశారు సకుటుంబంగా. ఇట్లా ఆ కథ సుఖాంతం అయిందన్నమాట. కొద్దిగా డబ్బు మరి కాస్త టైము పోతే పోయాయి గాని అనుభవం వచ్చిందని సంబరపడిపోయారు.

అత్తగారు లేచారు. 'నే పోతున్నారా కిందకి. ఇంత కష్టపడి చివరికి అరుకాషుడి నోట్ల పడ్డారా?'

"వాడెవడు మధ్యలో"

"అదే వైకుంఠపాళిలో, వైకుంఠానికి బెత్తెడు కిందుండే పెద్ద పాము!"

"మరి వీళ్ల కంపెనీ ఏవయిందే?"

"బామ్మకర్ణమయింది. మీ కవలేదరా? ఏమవుతుందా కంపెనీ. లక్షణంగా రెండు నెలల్లో పుల్ ప్రాడక్షన్కెళ్ళింది. శ్రీరాఘవ టెక్నికల్ డైరెక్టర్గా చీఫ్ ఎక్సిక్యూటివ్గా పదవీ స్వీకారం చేశాడు పెద్ద ఫంక్షన్ పెట్టి. మళ్ళీ అదే ఆఫీసర్లు, బాంకులవాళ్లు, డీలర్లు, హితులు, సన్నిహితులు హాజరై శుభాకాంక్షలు చెప్పారు. కథ కంచికి- మనం కిందకి."

అలీ తెల్లబోయి చూస్తున్నాడు. "పోన్లే అంటే. అందరు మంచిగనే వున్నారు కదా. పాపం బరోడా వాళ్లు సమయానికి మద్దతీయబట్టి వీళ్ల తక్కిపులన్నీ జరంతలో పోయినయ్యి. పైవా డెవుడూ ఒక కంట చూస్తూనే వుంటాడాంటే"

"నీ బొంద. వద తినటానికి. ఈ వూటందరికీ కాండిల్లెట్ డిన్నర్."

విన్నపాలు

సఖీ చకిత విలోకిత సకల విశారద నయనీ గ్లాసు దించేస్తున్నానిక సఖీ మహా ఉదారక కేళీ కిటికీ తెర మూసేస్తున్నానిక సఖీ చరణ మణిత ముకుర దళిత నయనీ మేను వాల్చుతున్నానిక సఖీ ఈ బీటలు వారిన గోడలలో మర్రి మొక్కలు కళ్ళ కిటికీల్ని విప్లవోన్నాయి ముసాఫిర్ ఖానా ఖాలీ అయిపోతుంది గావును పాత ప్రేయసిల పాప నృత్యా లాఖరయిపోతయే గావును ఇంతకీ మనమీ గర్భ కుహర కారాగార శోకాంతర గుహల్లోంచి ఆఖరి కేకయినా వేయగలమా ఏ దిక్కు మాలిన గబ్బిలమైనా వీను విందు చేయగలదా సఖీ నీనా బయటి తోరణాల్ని తలుపుల్ని కిటికీల్ని మనలోని నిశీధిని తోసేద్దామా తలపులన్నిటినీ ఈ నీనా కాళ్ళతోనే ఓ సారిగా తన్నేద్దామా కానీ కారణమేది కార్యమేది తలపులెవ్వరివి తలుపు లెవ్వారివి కిటికీ లేవి కాటుక లేవి సఖీ కన్నీళ్ళులవేవి మరల మరల మనమే మరలి వస్తావను కొన్నాం కదా అక్షరాల అశ్రుహిమ కిరణాలలో సఖీ ఎలా నిను నా బాహువులతో నిలుపుకోను కూలిపోతున్న నా కాళ్ళతో వాగలు నువ్వు రాత్రి నేనూ పంచుకుని ఉంచుకుందామనుకొన్నాము కామా సఖీ అదంతా చెరి సహమే సూర్య గ్రహణ చంద్ర అదృశ్యాలలో

- 'మో'